بسم الله الرحمن الرحيم

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ އިހަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު

އިހަވަންދޫ،

ދިވެހިރާއްޖެ

ޙުކުމް ނަންބަރު: A7C/2021/14

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ޙުކުމް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 12/A7C/2021
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާއި ޚިލާފުވުން
- މައްސަލަ އައި ގޮތުގެ ބަޔާން: ނަންބަރު: A7C/2021/39 (2021-02-28) ގެ ދަޢުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމުން
- ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 1442-07-16ހ 2021-02-28މ
- ނިމުނު ތާރީޚު: 1442-08-25ހ 2021-04-07މ
- މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: މުޙައްމަދު ރަޝީދު ފުރަސްދަރުގެ/ހއ.އިހަވަންދޫ (A106523)
- މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް: މުޙައްމަދު ވިޝާލް އާޒިރީބަހާރު/ހއ.އިހަވަންދޫ (A146643)

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ބަދަލު ފަރާތް: އާމިނަތު ދުލްޝާ ހިރަލިބާގު/ހއ.އިހަވަންދޫ (A077108)

- **މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ހއ.އިހަވަންދޫ/ފުރަސްދަރުގެ މުޙައްމަދު ރަޝީދުގެ ބިލެއް، ހައިޓާ އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ކުއްޔަށް ހިފުމަށްފަހު، ކުލީގެ ފައިސާ ނުދައްކާ އެބިލް ކުއްޔަށް ހިފި ތާރީޚުން ފެށިގެން މި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ތާރީޚާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ ކުއްޔާއި ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ހޯދުމަށް އެދި މުޙައްމަދު ރަޝީދު، މުޙައްމަދު ވިޝާލްގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅުން ބެލުނު މައްސަލައެވެ.

○ ފަސްޓްއިންސްޓަންސް ގެ ފަރާތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު:

• މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ވާހަކަ

މުޙައްމަދު ރަޝީދު ފުރަސްދަގެ/ހދ.ކުޅުދުއްފުށި (A106523)

(ދަފްތަރު 41/B3 ގެ 12 ވަނަ ސަފްޙާގައި)

• މައްސަލަ ދަޢުވާ ފަރާތުގެ ވާހަކަ

މުޙައްމަދު ޝިހާބު އައިރަބާޣު/ހދ.ކުޅުދުއްފުށި (A146643) ގެ ބަދަލުގައި

އާމިނަތު ދުނިޔާ ހިރާފީބާ/ހދ.ކުޅުދުއްފުށި (A077108)

(ދަފްތަރު 41/B3 ގެ 13،14 ވަނަ ސަފްޙާގައި)

• ހުކުމުގެ ޚުލާޞާ:

- ހދ.ކުޅުދުއްފުށި/ފުރަސްދަގެ މުޙައްމަދު ރަޝީދާއި ހައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C0325/2014) އާއި ދެފަރާތުގެ މެދުގައި 2016 މާރިޗު 11 ވަނަ ދުވަހު ވެވިފައިވާ ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުން.

○ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

1. ހދ.ކުޅުދުއްފުށި/ފުރަސްދަގެ މުޙައްމަދު ރަޝީދުގެ ބިމެއް، ހައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ވާރުތުން ކުއްޔަށް ހިފުމަށް، ކުލީގެ ފައިސާ ޝަރީޢަތުގައި އެބިން ކުއްޔަށް ހިފި ތާރީޚުން ފެށިގެން މި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ތާރީޚާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ ކުއްޔާއި ޤާނޫނީގޮތުގެ ވާރުތަ ހެދުމަށް އެދި މުޙައްމަދު ރަޝީދު، މުޙައްމަދު ޝިހާބުގެ މައްޗަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައި ވެއެވެ.

2. ހުކުމުގެ މައްސަލައާއި ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ޝިހާބުގެ ވާރުތުން ބަންދަށްވެސް މައްސަލާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ މުޢާމަލާތަކީ ހައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ނަމަކަށް ބިން ކޮންޓްރެކްޓެއް މައްސަލަ ހުކުމުގެ މުޙައްމަދު ރަޝީދާ ދެމެދު ހިންގާފައިވާ މުޢާމަލާތެކެވެ. ކޮންޓްރެކްޓްގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު: 10/96) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބައްޕަފައިވާ ކޮންޓްރެކްޓެއް ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމަށް އެކޮންޓްރެކްޓަކީ ލިޔުމުން ލިޔެފައިވާ ޤާނޫނީ ބަޔާނެއް ކަމަށް ވާނަމަ. އެކޮންޓްރެކްޓް މުޙައްމަދު ޝިހާބުގެ މައްޗަށް މިޢާދާ އެއްވެދާނެ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން ކެރެވޭނެ ދެމެހެއްޓުމަށް ނުވާތީ ބިމަށްވެސް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ ތެޔޮ ނުވިތަކަން ކުރިޔަކީ މައްސަލަ ނިންމާލުމަށް އެދިފައިވެއެވެ.

3. ހުކުމުގައިވާ މައްސަލާގައި ބައްޕަފައިވާ މުޢާމަލާތް ބަލައިގެން އެ މުޢާމަލާތު (ކުއްޔަށް ދޫކުރުމުގެ އެއްބަސްވުން) ހިންގާފައިވާ މައްސަލަ ހުކުމް މުޙައްމަދު ރަޝީދާއި ހައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ނަމަކަށް

ކިޔާ ކޮންފިއުޝަނާ ދުރުދުރުކޮށް ދައުވާކުރާ މުޢައްސަސާ ތަރުޖަމާ ހުރަހެއް ކުރަސް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުން ސާފުކޮށް އެނގެން ނެތެވެ.

4. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޮންފިޔުޝަން ފާރަން (ޤާނޫނު ނަންބަރު: 10/96) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައި ކޮންފިޔުޝަނެއް ފާރަން ގޮތުން އަމިއްލަ ސަބަބެއްނުވެ. ކޮންފިޔުޝަނެއް ފާރަން ގޮތުން އަމިއްލަ ސަބަބެއްކަމުގައި ވުމުން ކޮންފިޔުޝަން ދަށުވާ ކެރެއްޗި ދިވެހިރާއްޖޭގައި, އެފަދަ އަދި ނަމްބަރު މުދާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި, ދެމިގެންދާ ގޮތަށް މުދާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރަށްފަ ދިވެހިންނެވެ. އަދި ކޮންފިޔުޝަން ފާރަން ގޮތުން އަމިއްލަ ސަބަބެއްކަމުގައި ވުމުން ކޮންފިޔުޝަނަށް ދިވެހިންނާ އެއްގޮ މުދިޔުމު ގާއިބަ އެއްސިފައެއް ކޮންފިޔުޝަން، ކޮންފިޔުޝަން އުފެއްދި ޕްރޮޑަކްޝަނާ ވަކިވެފައި ނެތެވެ.

5. އެހެންކަމުން ކޮންފިޔުޝަނެއްގެ ނަމުގައި އެއްވެސް މުއާމަލާތެއް ކުރެވިދާ، އުމްރާމާލާތެއް އެކުރަނީ އެ ކޮންފިޔުޝަނަށްވެގެންނެވެ. އެއްގޮތަކަށްވެސް ކޮންފިޔުޝަނެއްގެ ވަރުތަކެއް ސާބިތުކުރީ މިފަދަ ގޮތުގައެއް ނޫނެވެ. ނަމަވެ އެކޮންފިޔުޝަނެއްގެ ޕްރޮޑަކްޝަނާ މުދައްލަވެސް ނޫނެވެ. އުމްރާމާލާތުކަން ފުރިހަމައަށް ޖެހެނީ ކޮންފިޔުޝަނެވެ. ކޮންފިޔުޝަނުގެ ވަރުތަކުން ސާބިތުކުރި މިހާއެއްނޫނެވެ. ނަމަވެ ކޮންފިޔުޝަނުގެ ޕްރޮޑަކްޝަނެއް ނޫނެވެ. އަދި އެ މުއާމަލާތަކާ ގުޅިގެން ސަބަބުތައް އުފެދިއުޖެ ހިނދެއްގައި އުސަބަބުތައް އުފެދުނުވެސް ކޮންފިޔުޝަނުގެ މައްޗަށެވެ. އެ މުއާމަލާތުގައި ކޮންފިޔުޝަން ތަޢާރުފްކުރި ދިހާގެ މައްޗަކަށް ނޫނެވެ. އަދި ކޮންފިޔުޝަނުގެ ޕްރޮޑަކްޝަނުގެ މައްޗަކަށްވެސް ނުފޫޒުނުފޯރާނެވެ.

6. ކަންމިހެން ހުރުމުން ދިވެހިރާއްޖޭ މުދައްލަދު ވިޔަފާރީގެ މައްޗަށް ހުރަހެޅޭނެ ދަރުވާއެއް ނޫނުކަމަށް ބުނެ މުދައްލަދު ވިޔަފާރީގެ ވަރުތަކުން ނުވި އިޖުރާއީ ނުކުތާއަކީ ފާރަންޖެހުން ޚިޔާރު ގޮތެއްގައި ނުވި އިޖުރާއީ ނުކުތާއެއްކަމުގައި ބަލައިގަނނަން ޖެހެއެވެ.

◦ ޚުލާޞާ:

ދެންފަހު، ހ.އ.ދިހަވަންދޫ/ފުރައްދަގެ މުދައްލަދު ދައުވާގެ ބިލްގެ، ހައިފާ އިންވެސްޓްމަންޓް ފުރަހިވޭޓް ލިމިޓެޑްގެ ވަރުތަކުން ކޮއްތަން ހިފުމަށްފަހު، ކަނޑުގެ ވަޒީފާ ނަގާލުމާއި އެބުން ކޮއްތަންހިފި ތާރީޚުން ފެށިގެން މި މައްސަލަ ހުރަހެޅި ތާރީޚާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ ކޮއްތާއި ޤާނޫނީގޮތުގެ ވަޒީފާ ހޯދުމަށް އެދި މުދައްލަދު ދައުވާކުރު، ހ.އ.ދިހަވަންދޫ/އާޒާދީޕަރަރު މުދައްލަދު ވިޔަފާރީގެ މައްޗަށް ހުރަހެޅި ދަރުވާއެއް ވިޔަފާރީގެ މައްޗަށް ހުރަހެޅޭނެ ދަރުވާއެއް ނޫނުކަމަށް ހުކުމް ކުރަނީމެވެ.

މިފަސްޓް އިންސްޓަންސް ބަލާ ޙުކުމް ކަނޑައަޅައިދެއްވި

ޙުސެން އިބްރާހީމް
ހ.އ.ދިހަވަންދޫ މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ޗީފް މަޖިސްޓްރޭޓް